

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Demian Tudor

ABONAMENTUL:
Pentru particulari pe an 5000 lei.

Darurile Crăciunului nădejdii în Anul nou

Azi împletim cunună din bucuriile Crăciunului și din nădejtile noului an. Două raze luminoase se răsfrâng asupra gândurilor noastre. Una din strălucirea Crăciunului, iar alta din purpura zorilor anului ce vine. Una ne copleșește prin farmecul bucuriilor trecute și totuși veșnic noi, alta prin necunoscutul tainic al noului an care va veni.

Slava Mântuitorului ne îmbracă în lumină, iar nădejdea anului nou ne poartă pe calea neguroasă a viitorului. Ambele lumini indică calea noastră în întunecarea vieții. Una par'că ne spune: iată aprind în jurul vostru lumina siavei mele, dar noaptea nu o iau dela voi, ci vedeți și în întunec. Alta tarăș ne zice: vă înalț sus steaua nădejdiilor, dar dacă aceasta este cu adevărat o stea, atunci trebuie să știți că sunteți împresurați de noapte, trațiți în întunec, dar — aveți încredere că „lumină am venit în lume“ și eu vă port pe drumurile lumii.

Intr'adevăr așa este. Ambele lumini ne îndrumă la luptă dar în acelaș timp ne îndeamnă: credeți, nădăjduiți, luptați, îndrăzniți „Eu am biruit lumea“ și vă încredințez ca și voi veți birui.

Da, acesta este adevărul, că luminile vieții sunt dublate de întunecare, iar dulceața ei amestecată cu pelin și nici programul mântuirii din noaptea Crăciunului n'a schimbat această realitate a vieții omenești. Pacea și mântuirea ne-a adus-o Dumnezeu, dar e necesară și conlucrarea noastră pentru ca să devină realitate în viața noastră.

Firește că unii se întreabă: dar atunci ce ne-a adus Hristos, dacă nu ne-a mântuit de necazuri și de suferințe? Avem și acum păcate, iar patimile de tot felul ne țin și acum încătușați. Suferim și flămânzim, ne rod bolile și plătim amarul tribut al morții.

Unde este dar mântuirea?

Și iată ce răspunde Domnul și Mântuitorul:

„Am aprins înaintea ochilor voștri făclia vieții și lumina adevărului în noaptea necunoștinței. Deschideți ochii și primiți adevărul și adevărul vă va mântui.

Dacă nu-l veți primi nu veți putea fi părtași ai darurilor mântuirii. V'am îmbrățișat cu drag, am coborit în peșterile voastre, am îmbrăcat zdrențele săraciei voastre, am tremurat am flămânzit cu voi pentru ca să vă învăț să fiți și în zdrențe și săracie, suflete de elită. Am coborit la voi, din dragoste și v'am vorbit despre dragoste, pentru a curăți moravurile voastre. Deschideți dar inimile și primiți toate binefacerile acestor daruri și va veți mântui.

De nu o faceți, nici odată nu veți fi liberi și nu veți gusta bucuria sufletelor curate.

Mânia lui Dumnezeu s'a așternut peste voi după păcatul original și fața lui s'a întors de către voi, dar s'a gândit la mine și pentru mine v-a iertat. Apele vieții care rîoureză inimile, au început iar să isvorească, prefăcându-se o mare de daruri prin venirea mea în trup între voi.

Aceasta am făcut pentru a vă împăca cu Dumnezeu“

O de ar înțelege omenirea și de ar primi aceste daruri, răscumpărându-se din rătăcire prin luminile Crăciunului, din răutate și bună-tatea lui Hristos, din mânia lui Dumnezeu, prin darurile Mântuitorului. Nimeni să nu se mai plângă că ni s'a dat puțin... și s'a dat doar viață dar cu condiția să o trăim. Atât ni se cere.

Mai puțin de-atâta nu ne putea cere Domnul. Suntem mântuiți, răscumparați. Acesta este adevărul dar trebuie să trăim această răscumpărare.

Un an nou trăit în viață din darurile Crăciunului: pace, bucurie, iubire, curăție, adevăr și dreptate, vor lumina negurile viitorului, împletind luminile Crăciunului cu nădejtile anului pe care îl începem.

Prot. V. Mihuțiu

Din Pastoralele de Crăciun

Din Pastorală I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului

„Au sosit din nou sărbătorile Nașterii Domnului cu bucuria curată ce-o aduc ele în suflete. Inimile noastre se simt încălzite de dragostea care ne-o reîntindește Dumnezeu cu fiecare sosire a acestor sfinte sărbători. Căci nimic nu mărturisește mai bine marea dragoste a lui Dumnezeu pentru noi oamenii ca minunata coborâre a Fiului Său pe pământ, ca să sufere toate neputințele și umilințele noastre și să-și dea viața pentru răscumpărarea noastră din păcat și pentru ridicarea noastră lângă sânul Tatălui ceresc.

Răsună iar în cugetele noastre nevinovată și plină de indemn cântarea: „Pe pământ pace și între oameni bună învoire“. Și ca un răsunset din inimile noastre se desprind cuvintele de rugăciune: „Fă doamne ca să răsună această cântare de pace în sufletele tuturor oamenilor, mai ales în sufletele conducătorilor de state și popoare, căci mult oftează după pace întreaga lume“.

E drept că războiul a început. Dar pacea încă n'a venit. Iar urmele războiului se văd pretutindeni ca niște răni deschise din care sângerează omenirea străpunsă de mari dureri și învăluită de mari năcazuri. La tot pasul sunt familii cari plâng pierderea unor scumpi membri ai lor, soții și copii cari și au pierdut sprijinul în viață, părinți cari își văd bătrânețele lipsite de nădejdiile ce le puneau în copiii lor. Toți aceștia sunt împovărați de mari greutăți și lumea întreagă simte cât de pustiitoare a fost furtuna prin care am trecut.

„Drept aceea, iubiții mei, să nu lăsați pe nimenea să cadă sub povara acestor vremuri, de aspre lipsuri și mai ales în aceste săbători inima voastră să se deschidă spre fapte de milostivire și de ajutorare, ca să simtă tot omul din satul și orașul vostru dragostea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Faceți să se bucure toți în aceste săbători, căci atunci și bucuria voastră va fi mai mare.“

Căci se cade, iubiții mei, ca să păstrăm și în aceste zile grele, tare și neclintită nădejdea în viitorul Țării și al poporului nostru. Să credem, cu toții că din patimile războiului și ale urmărilor lui vom vedea răsărind o lume nouă, că vom avea parte cu toții de o învoire a gândurilor, de o înmărmărire a virtuților creștinești. Atâtea suferințe nu au putut fi de geaba. Căci de obicei suferințele îmbunătățesc pe oameni. Dar esigur că această învoire și îmbunare nu vine decât atunci când oamenii, după ce și au văzut în arginele puterilor lor, se strâng din nou, cu și mai multă căldură, în jurul lui Hristos Domnul și Stăpânul vieții noastre, hotărâți să împlinească întru totul voia lui Dumnezeu, singura care nu greșește și care ne vrea numai binele.

Dar gândurile noastre trec, iubiții mei, cu nădejdiile

lor dincolo de granițele Țării și ale poporului nostru. Nădăduim să vedem instăpânindu-se o înțelegere deplină și o armonie frumoasă între toate Statele și popoarele căci fără o asemenea bunăînțelegere a tuturor Țărilor, nu poate avea parte de pace sigură nici una dintre ele. Cei mai buni dintre fiii tuturor neamurilor nizuiesc să așeze ca lege între popoare o *morală creștină*, de care să asculte toate în cugetul lor, așa cum ascultă creștinii singuratici de poruncile Domnului Hristos. Să ajutăm cu toții prin rugăciunile noastre la împlinirea acestor gânduri. Dumnezeu n'a așezat popoarele unele lângă altele ca să se urască și să se ucidă întreolaltă, ci ca să se ia la întrecere în cele bune și prin aceasta fiecare să stea în slujba omenirii întregi și a propășirii celei de obște.

Nădejdiile noastre se ridică însă și mai sus de viața popoarelor. Cu ochii credinții ne îndreptăm spre *Împărăția lui Dumnezeu*, nădăduind să răsară din mijlocul ruinelor războiului și al sufletelor îndurerate, din mormintele ce și-au dat viața cu fața spre un viitor mai bun. Pertucă numai o *omenire reînscută* ne ar face să ni se pară că jertfele acestui război n'au fost prea mari.

Oare pot fi împlinite aceste nădejdi? Noi nu putem prevedea viitorul. Dar știm în chip sigur că Dumnezeu le vrea împlinite. Pentru că Dumnezeu nu vrea ca lumea aceasta să fie mereu pradă distrugerii și morții, ci vrea ca ea să se bucure de viață și de mărire. Însă mai știm un lucru că Dumnezeu vrea ca aceste planuri ale Lui să se împlinească și cu ajutorul și cu lucrarea noastră. El ne dă cinstea de a ne socoti împreună lucrători cu sine. Noi nu putem face nimic fără El, dar nici El nu vrea să facă pentru soarta noastră nimic fără lucrarea noastră. El ne învredni este de cinstea unor luptători prin cari să cucerească lumea pentru *Împărăția Sa cerească*.

Deși omul singuratic poate să socotească ținta acestor prea covârșitoare față de puterile lui, totuși fiecare trebuie să se simtă chemat la luptă pentru împlinirea ei și fiecare poate să-și dea partea lui însemnată la împlinirea ei, dacă este la locul său ceea ce trebuie să fie și cum trebuie să fie: *ostăș credincios al Împărăției lui Dumnezeu* în cercul său de viață, în mijlocul familiei sale, a prietenilor săi, în slujba sa, în localitatea unde trăiește. Și lucrând astfel cu toții, tineri și bătrâni, bărbați și femei, într'un gând și într'un suflet închinat acestui scop, vom putea face să se coboare într'o atât mai mare măsură *Împărăția lui Dumnezeu* între oameni, sau „*pacea și bună învoirea*“ cântată de îngeri în noaptea Nașterii Domnului“.

Din Pastorală P. S. NICOLAE al Clujului.

„Prăznicul Crăciunului ne însemnează din nou sufletele. Lumina acestui mare prăznic creștinesc este

mai strălucitoare astăzi, fiindcă ea ne găsește în pace. Tunurile nu mai bubuiesc, tancurile nu mai cutremură pământul, iar povara uriașelor paseri de oțel nu mai imprăștie moarte. Oamenii nu se maiucid pe câmpurile de luptă. Neamurile pământului nu mai fabrică arme. Dimpotrivă, ele au prins a face — după vorbele prorocului — din arme seceri și fiare de plug.

Dragii noștri ostași cari au avut norocul să scape cu viață din cumplitul război s'au întors la căminurile lor. S'au întors acasă, în cea mai mare parte, și frații noștri pe care cruntul vrășmas îi risipise prin taberele de muncă ale îndepărtatelor străinătăți. Adunați în jurul vetrei părintești, ei se lasă alinați de frumusețea și înțelepciunea colindelor noastre bătrânești și se bucură de darurile duhovnicești ale luminatului praznic.

Căci cu-adevărat îmbelșugate sunt darurile duhovnicești ale Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ele ne mângăie inima, ne luminează mintea, ne pecetluiesc nădejdea în izbăvire și ne îndreptează viața pe căile Domnului. De-acum știm că „așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întrănsul să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16). De-acum știm că mila lui Dumnezeu a covârșit greutatea păcatului omenesc. De-acum știm că suntem împăcați cu Cerul, a cărui mânie a s'arnit-o Adam prin trufașa sa neascultare. Cugetul nostru se odihnește în bucuria Crăciunului, că nu se mai simte apăsător de povara păcatului și de a remuscărilor pentru el. Descătușat de-acum, sufletul se simte slobod și-și ia zborul de înălțare către slăvilă albastre ale Impărăției lui Dumnezeu. El se bucură și mulțumește; se bucură și preamărește; se bucură și cântă.

Am spus, iubii mei fii sufletești, că lumina mare a relui praznic al Nașterii Domnului din acest an ne pare și mai strălucitoare decât a celor din anii din urmă; și așa este. Fiindcă acest Crăciun nu ne vestește numai desrobirea sufletului nostru din cătușile păcatului strămoșesc și așezarea noastră în scaurul de cinste al fiilor lui Dumnezeu, ci el este și mărturia desrobirii noastre naționale, a celor ce patru ani de zile am fost ruși din trupul patriei românești și aruncați — de stăpânitorii cei fără de lege — „în latrea și umbra morții”.

Vă aduceți aminte, dragii mei, că'n tot timpul acestor patru ani întunecați n'am încetat a vă îndemna „să fiți tari și neclătiți în credință” (I Cor. 15, 58) „să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci să vă temeți mai vârtos de Cel ce poate să piarză și trupul și sufletul în Gheenă” (Matei 10, 18). Vă mai aduceți aminte că de-atâtea ori v'am mângăiat cu vorbele prorocului: *Eu îmi cunosc gândurile pe care le am pentru voi, gânduri bune și nu rele, ca să vă gâtesc un viitor cu nădejde... Și vă voi întoarce din robie și vă voi aduna din toate popoarele și din toate locurile de pe unde v'am risipit* (Ieremia 29, 11—14).

Acum când soarta noastră ni s'a întors spre bine, vă mulțumesc că ascultând de îndemnurile mele strălucitoare, toate le-ați răbdător crezând și toate le-ați crezut răbdând, zidindu-vă nădejdea pe adevărul Scripturilor Sfinte, după cari *pățimiriile de-acum nu se pot asemăna cu slava care va să ni se descopere nouă* (Rom. 8, 18).

Iată, iubii mei fii sufletești, cum proorocirile și făgăduințele lui Dumnezeu pentru viața viitoare, se implinesc în parte chiar în această viață — și cât de strălucit se adeverește astfel ceea ce nu odată a spus sf. Apostol Pavel, că Dumnezeu nu rușinează niciodată nădejdea fiilor Săi credincioși!

De aceea, dăm slavă Celui atotputernic și în această mare zi de sărbătoare, pentru toate câte ne-a rânduit nouă și l rugăm să ne ajute, ca să putem purta cu creștinească vrednicie și jugul încercărilor ce ni le va mai rândui, și să putem da răspuns bun la înfricoșatul județ al Fiului său care astăzi se naște...”

Din Pastorală P. S. VASILE al Timișorii.

„Dacă prăznuim Nașterea Domnului cum se cuvine, adică așa că ne dăm silința să pătrundem taina acestui dumnezeesc praznic, vom cunoaște că Iisus Hristos Mântuitorul a adus în lumea învrăjbită cu Dumnezeu pacea Sa întâiu așa, că: „S-a smerit pe Sine, chip de rob luând...”¹⁾ El ni a prilejuit deci, pacea Sa așa, că din înălțimea dumnezeirii Sale S-a coborât la noi, la oamenii de pe pământ. Dumnezeu fiind, S-a făcut om. De pe tronul slavei dumnezeiești S-a coborât în ieslea dobitoacelor. Impăratul cerurilor, pentru iubirea de oameni, se face rob. Cu strălucirea adusă cu Sine din lăcașul luminei celei neapropiate, îmbracă fața Pruncului sălășluit în peșteră.

Ceeace înseamnă că și azi, pentru împăciuirea lumii, cei mari și puternici trebuie să se coboare la cei mici și umili, spre a le asculta și lecui durerile și a le înălța sufletele.

Coborirea aceasta a lui Iisus din cer pe pământ n'a fost însă, deajuns pentru sălășluirea în lume a păcii, vestită la nașterea Sa. Prin ceeace a învățat aici pe pământ și prin ceeace a săvârșit pentru noi, tot timpul vieții Sale pământești, până la jertfa Sa de de cruce Iisus Mântuitorul a mai luat asupra Sa și toată povara păcatelor noastre, ale oamenilor de pretutindeni, toată răspunderea și vina pentru aceste păcate, cu singurul scop de a ne scăpa pe noi de sub greutatea acestei poveri. El trăiește, învață, lucrează și pătimește moarte de cruce numai și numai pentru mântuirea noastră. Cu aceasta, pe lângă că ne-a împăcat cu Dumnezeu, ni-a dat și cea mai luminoasă pildă de cum să umblăm și noi, spre a fi făcători de pace. Așa anume, că ne sârguim și noi — și toți cei chemați să facă pace în lume — să purtăm tot mai mult — pe lângă grijile noastre ale fiecăruia — sarcinile semenilor noștri, in-

¹⁾ Filip II, 7.

hamându-ne, cu toată inima, la carul binelui obținem, aducător de pace.

Pe lângă acestea, Iisus Hristos Domnul nostru, vrând să asigure *păcii Sale* sălășluire vecinic dăinuitoare în lume și între oameni, S-a și „dat” pe Sine oameni lor pentru cari S-a jertfit. Așa că li a și pus îndemână — prin așezămintele și mijloacele de El rânduite — toate darurile și puterile cu cari, întregind puterile lor firești, să le ajute întru dobândirea „păcii” Sale.

Prin aceasta a Sa întreprinde slujire, aducătoare de pace în lume și între oameni, Mântuitorul Iisus Hristos a stabilit — așa zicând — tipicul normativ pentru toți cei ce vor să lucreze la sălășluirea pe vecie în lume a „păcii”. A acelei păci care se descrie și promite prin cuvintele Mântuitorului, când zice: „*Pacea las vouă, pacea Mea dau vouă...*”²⁾

De această pace, adusă în lume de Iisus Hristos Mântuitorul, ca împăcare a noastră cu Dumnezeu și dar de sus pentru împăciuirea lumii întregi, noi oamenii ne facem părtași prin credința în El și învățătura Lui. Așa ne lămurește sfântul apostol Pavel, când zice: „...*îndreptându-ne prin credință avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos*”³⁾. Ceeace în seamnă, că nimeni nu poate avea pace în sufletul său și cu semenii săi, nimeni nu poate lucra, cu nădejde de a isbuti, la împăciuirea lumii, dacă nu este bun creștin și nu este călăuzit în lucrarea sa de credința sa creștină.

Dar credința noastră, ca să poată fi aducătoare de pace, trebuie să se dovedească și lucrătoare, prin faptele noastre de buni creștini. Astfel de fapte nu poate însă, nimeni săvârși, decât dacă asigură în viața sa stăpânire sufletului asupra trupului, stăpânire gândului și bun asupra gândurilor și pornirilor rele, curățeniei sufletului asupra patimilor și năravurilor rele, de tot felul. Căci după dumnezeescul apostol Pavel: „...*cugetele trupesti sunt moartea, iar cugetările duhovnicești sunt viață și pace*”⁴⁾. Iar pacea aceasta este un mare bun dela Dumnezeu — după cum ne învață sfântul părinte apostolic Ignatie de Dumnezeu Purtătorul: „*nimic nu este mai bun decât pacea Domnului, de care toată războirea protivnicelor puteri se sdrobește*”⁵⁾

Pacea în această lume poate fi înțeleasă în multe feluri. Dar o pace adevărată, dreaptă și multumitoare, pentru toți oamenii dintr-o țară și pentru toate popoarele din lume, nu se poate dobândi decât printr-o orânduire a ei întemeiată pe învățătura creștină. Care orânduire să așeze pe fiecare — om, sau popor — la locul ce i se cuvine, în puterea vredniciei lui. Iisus Hristos Mântuitorul, prilejuind lumii „pacea Sa”, este autorul și singurul izvor al păcii între oameni și popoare. Oamenii singurateci și popoarele, cari au înțeles acest adevăr, au ajuns la pace unele cu altele și rămân statornic în aceeași stare de pace⁶⁾.

Din pastorală P. S. NICOLAE al Oradiei

„Viața pământească a Domnului este stăpânită de două taine mari: de taina peșterei din Vifleem și de taina crucii de pe Golgota. În fața acestor taine adânci și înfricoșate sufletul nostru se întreabă mirat și cutremurat: Oare ce gânduri au călăuzit pe Domnul la plănuierea lor? Și ce simțăminte au copleșit inima Sa dumnezeiască la înfricoșata împlinire a lor?”

Duhul Sfânt, care „*cearcă și adâncurile lui Dumnezeu*” (I. Cor. 2,10), ne răspunde la aceste întrebări chinuitoare — prin graiurile de El insuflate ale Scripturilor Sfinte și ale sfinților Părinți — lămurindu-ne la atâta cât mărghința noastră minte poate să le cuprindă și cât ne este nouă de trebuință pentru mântuire.

„*Dumnezeu dragoste este*”, (I. Ioan 4,8) ne învață El prin apostolul și evanghelistul Ioan și tot prin el nedescoperă, că „*Dumnezeu așa a iubit lumea, încât și pre Fiul Său, Cel unul născut, L-a dat, ca tot cel ce crede intru El să nu piară, ci să aibă viață vecinică*” (Ioan 3,16).

Iubirea lui Dumnezeu, față de noi oamenii, este așadar, izvorul faptelor și tainelor iconomiei mântuirii! Iubirea lui Dumnezeu față de lume este cheia care ne deschide ușa înțelegerii lucrurilor dumnezeiești! Iubirea lui Dumnezeu față de noi, păcătoșii și nefericiții, este puterea neistovită din care s'a zemislit și hrănit smerenia neajunsă, sărăcia negăită, ascultarea necărtitoare și suferința înfrigorătoare a Domnului nostru Iisus Hristos pe pământ!

Au trecut aproape două mii de ani de când lumea a putut să vadă lucrarea uimitoare a acestei iubiri, în toată strălucirea frumuseții și în toată tăria puterii sale. Cu toate acestea cât de puțin a simțit și a înțeles ea din lucrarea ei mare și mântuitoare, sfântă și vecinică.

Sfântul evanghelist Ioan, vorbind despre venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, despre cel dintâi Căpitan al creștinătății, constată cu amăciune, că El „*intru ale Sale a venit și ai Săi pre Dânsul nu L-au primit*” (Ioan 1,11).

Nu l-a primit Ierusalimul. Nu l-au primit cărturarii și fariseii, povățuitorii duhovnicești ai poporului. Nu l-a primit nici chiar Vifleemul, cel atât de neînsemnat între orașele Iudei.

Nu l-au primit pe truca venirea Lui în lume nu s'a întâmplat după așteptările greșite ale sufletului lor rătăcit și orbit de păcate, ci după orânduirea cu mult mai înaltă și prea înțeleaptă a Părintelui ceresc.

Domnul a venit la noi cu o smerenie fără părche, desbrăcat de orice putere și mărire lumească, dar cu gândul dumnezeiesc de a sluji lumea până la jertfirea pe temnul crucii, pentru a o izbăvi astfel — prin puterea nevăzută a dumnezeirii Sale — din abisul cel fără scăpare în care ne-a prăvălit mândria cea dela început...

„*Intru ale Sale a venit și ai Săi pre Dânsul nu l-au primit*”. Ce constatare tristă!... Ce adevăr dureros!...

²⁾ In XIV, 27.

³⁾ Rom. V, 1.

⁴⁾ Rom. XIII, 2-4.

⁵⁾ Efes. XIII, 2-4.

În afară de păstorii Vifleemului și magii Răsăritului nimeni nu l-a cunoscut, nimeni nu l-a recunoscut nimeni nu l-a cinstit ca pe Mesia cel făgăduit și cu nerăbdare așteptat. Așa a fost atunci... Dar astăzi?..

Noi, cei cari știm atâtea lucruri despre Cel născut în peștera Vifleemului, noi cei cari am văzut urmările cu adevărat mari și minunate ale învățaturii, activității și jertfel Sale în cursul veacurilor, noi, toți, și fiecare în parte, cum îl privim și cum îl primim? Cu credință sau cu necredință? Cu inima deschisă și plină de iubire sau cu inima zăvorâtă și rece ca ghița?

Vrând — nevrând toți trebuie să ne declarăm, fie într'un fel, fie într'altul. Toți trebuie să avem o părere, o atitudine — pentru Hristos, sau împotriva lui Hristos. De răspunsul pe care ni-l dăm la aceste întrebări atârnă liniștea sau tulburarea, fericirea sau nefericirea noastră în praznicul de astăzi, ca și soarta noastră în praznicul de astăzi, ca și soarta noastră, bună sau rea, în vecinicie...

Doamne! De este astăzi inima noastră împietrită, rece și mai neprimitoare chiar decât peștera din Vifleem, Tu, cu căldura iubirii și a bunătății Tale înmoaie o încălzește-o, înviază-o și o deschide, pentruca să pot, intra în ea, Tu, Domnul și stăpânul nostru cel bun și cel drept, cel adevărat.

Doamne! De este sufletul nostru prea slab, prea neputincios și cu totul orbit de patimi și fărâdelegi, Tu, în marea Ta milostivire, întărește-l, și-l tămăduiește și ne invrednicește ca cu ochii cerești ai credinței să Te putem vedea, să Te putem cunoaște pe Tine, Ziditorul și mântuitorul nostru, cel îndelung — răbdător și mult milostiv.

Din pastorală P. S. VENIAMIN al Caransebeșului

„Trebuie să mulțumim bunului Dumnezeu pentru toate încercările trimise asupra noastră pentru multele noastre păcate și pentrucă ne a invrednicit să ajungem sfârșitul războiului și să ne putem împărtăși de bucuria sfântului Praznic al Nașterii Domnului. Astăzi vor răsuna pe întreg pământul, mai vesele ca altădată, glasurile colindătorilor pe la casele creștinilor, aducând vestea cea bună, prin care s'a născut o nouă viață a dragostei în lume, și prin care s'a făcut începutul mântuirii noastre din păcate și a împăcării omului cu Dumnezeu. Prin nașterea lui Hristos „Cuvântul trup s'a făcut“, și prin „Cuvântul vieții“ s'a pogorât Cerul pe pământ și pământul s'a înălțat la Cer, s'a născut nouă Mântuitor, care pe toți ne chiamă, și azi, și mâine, și în veacul veacului: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi!“ (Matei, XI, 28) Ascultați glasul Lui, căci prin Hristos s'a pogorât harul și a venit îndreptarea omului căzut în păcat. El ne îmbie darurile Sale mântuitoare, pentrucă fără de El nu putem face nimic, căci „oricine va șterge numele Lui se va

mântui“ (Rom. X, 13). „El este pacea noastră“ și a venit „să ne zidească într'un om nou, făcând pace, și să ne împace cu Dumnezeu“ (Efes., II, 14-15).

Acum mai mult ca oricând, când voim să ne făurim o viață mai bună și cu mai multă dreptate socială, când așteptăm cu nerăbdarea să se statornicească pacea mult așteptată și bunăvoirea între oameni, trebuie să ne dăm seama, că numai lepădându ne de cele lumești și curățindu ne simțirile de sguza păcatului, vom putea să ne facem părtași de adevărata pace, pacea ce ne-o dă viața în și prin Hristos „omnul și Stăpânul vieții noastre, care ne îmbie: „Pacea Mea las vouă, pacea Mea dau vouă, nu precum dă lumea, dau vouă“ (Ioan, XIV, 27).

Conducătorii marilor puteri țin conferințe, se sfătuiesc să afle căile cele mai bune pentru a statornici pacea care să aducă liniștea și bunăvoirea între popoare. Nu știm când vom avea dorita pace, un lucru însă îl putem ști de pe acum, ca o pace care nu va avea la temelie ei principiile Evangheliei Mântuitorului Hristos, a dragostei creștine, nu poate dăinui și se va dărâma ca una ce va fi zidită pe nisip. Căci dragostea nu cunoaște granițe, nici deosebiri de limbă sau credință, ea este busola vieții creștine și numai ea topește ghița urii și a răzburării din suflete, ea e legea armoniei sociale. „Dumnezeu este dragoste“ (I Ioan IV, 8) și numai „dragostea zidește“ (I Cor., VIII, 1). Ea „toate le suferă, toate le crede, toate nădăjduiește... Dragostea nici odată nu pieră“ (I Cor., XIII, 4-8). „Cin aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ucenicii Mei — zice Mântuitorul — de veți avea dragoste între voi“ (Ioan, XIII, 35). Din desbinare, răzburare, violență și ură ru poate răsări o lume mai bună, nici o pace dreaptă și bunăvoire între oameni.

De aceea, este lipsă, ca conducătorii popoarelor înainte de a porni la sfat să-și plăce smeriți genunchii la ieslea dela Vifleem, ca odinioară magii dela Răsărit, ca luând întărire și „lumina cunoștinței“ din strălucirea măririi dumnezeiești să-și încălzească inimile, la căldura „Soarelui dreptății“, care luminează mințile și înmoaie inimile, ca să poată statornici cu sufletele curățite condițiile adevăratei păci în duh creștin, în Duhul lui Hristos, care este „Viața lumii“, căci numai această pace poate dăinui. Numai o pace dreaptă, care asigură pe seama tuturor popoarelor, mari sau mici deopotrivă, libertate și independență, poate să înlătore războiul, căci Dumnezeu a lăsat pe seama popoarelor marea dar al libertății pentru care trebuie să lupte și să se jertfească.

Viața fără libertate n'are nici un rost. Libertatea cea mai de preț este a sufletului, a gândirii și a cuvântului. Și aceasta nu ne-o poate da decât Hristos omnul, care a descătușat sufletul omului din lanțurile păcatului și a adus libertatea atâtor sclavi, ridicând pe om la Sine, făcându l din rob, ființă stăpână pe destinul său, căci înaintea lui Dumnezeu, nu există

nici rob, nici stăpân, ci „fiu, iar de ești fiu, ești și moș-tenitor prin barul lui Dumnezeu” (Gal., IV, 7),

Ca să putem însă ajunge această clipă a păcii și a libertății cu un ceas mai de vreme, trebuie ca cu toții — înfrățiți în cea mai curată dragoste și solidaritate creștină, — să ne unim cugetele în rugă iune ferbinte și curată către Dumnezeu, ca diuhul lui Hristos să se coboare în sufletele și inimele tuturor, căci numai atunci vom putea avea o pace, care să ne aducă o viață nouă și mai bună”.

Cu „ușa” închisă

Proorocul Elisei, pregătea odinioară o minune, o mare izbândă la casa unei văduve încolțită de cămătari și creditori, cu următoarele măsuri de precauțiune. I-a zis să împrumute vase pentru unt de lemn dela toți vecinii, să le ducă acasă, să închidă bine ușa în urma ei și a copiilor, și apoi să toarne unt de lemn, fără teamă și îndoială, din ulciorul ei mic, în vasele cât de multe.

Cu ușa zăvorțită, trântită în nasul curioaselor și zeflemisitoarelor vecine, femeia a izbutit, a umplut vasele, de a avut și pentru trebuințele ei, și pentru vânzare, ca să poată îndești datoria.

Notați: a lucrat și a reușit numai încuiată, separată de orice influență externă. Cu ușa deschiță, și-ar fi vârit vecinele capetele iscoditoare și gurile batjocoritoare: „Ce crezi proasto, că ai să umpli atâtea ulcioare, din pumnul tău de vas?!”

Și credința i-ar fi scăzut, bruma-i de rațiune s'ar fi dat de partea miratelor femei, și într'adevăr, s'ar fi făcut de răs.

Inchideți „ușa” când vă rugați, când luați hotăriri mari și când le executați. Inchideți-o în fața criticelor răuvoitoare, nepricepute și necompetente. Evitați „lavițele”, șederile la uliță din după amiezile Duminecilor și sărbătorilor, în care se iau în „primire” toți trecătorii, în care se trec prin ciurul cleveților toți cei ce nu-s de față, și în care se grăiesc de rău până și cele sfinte.

Faptele mari și nobile, creațiile științifice și chiar cele artistice, nu se realizează de-a-lungul trotuarelor și cu mâinile în buzunări, la colțurile străzilor.

Tot după pilda acelei reușite cu ușa bine prevăzută, ferțiți-vă și de rătăcirii, și de nepricepuții tâlmăcitori ai Scripturilor, ai științei și ai religiei.

E mai bine așa. Când nu ești destul de tare, de pregătit ca să răspunzi și să aperi, e mai recomandabil să fii cu ușa credinței ermetic închisă în urma ta.

Pr. GH. PERVA

CETIȚI CU DRAG ȘI RĂSPĂNDIȚI ÎN
CĂT MAI MULTE FAMILII „CALEA MĂNTUIRII”. CUVĂNTUL ADEVĂRULUI CREȘ-
TIN.

Creștinismul și Socialismul

Sunt două doctrine deosebite prin originea lor, puse în slujba omenirii. Ambele urmăresc acelaș țel: îmbunătățirea soartei omeniești. Una pe plan spiritual, iar alta pe plan material. La baza ambelor doctrine stă ca idee principală abnegațiunea și iubirea aproapei până la jertfire.

Creștinismul premergător socialismului, prin ideile sale fundamentale propovăduite de însuși Mântuitorul Hristos, a trezit omenirea la o nouă viață mai dreaptă și mai armonioasă, lucru ce-l urmărește și socialismul. Drumul lor în această privință se întretaie. Ambele caută înălțarea și înobilarea omului prin educație și înfrățire.

Principiile creștinismului s'au impus omenirii acum douăzeci de veacuri, iar cele ale socialismului au reușit să se impună abia prin revoluția franceză din 1789, luând ca bază ideile fundamentale creștine, libertate, egalitate, fraternitate. Deaceia socialismul este în curs de dezvoltare și de afirmare. El caută acum să se impună nu numai pe plan material, ci și pe plan spiritual.

În urma experiențelor de până acum, socialismul de azi și-a ales calea trasată de Hristos acum douăzeci de veacuri și a văzut că este bună. A pus la baza transformării omeniești convingerea și un constrângerea. Se caută deci înlăturarea violenței și a catastrofelor obvenite în urma ei, și înfrățirea popoarelor pe baza unor principii reale și cu valabilitate universală. Acest lucru l-am văzut exprimat de atâtea ori de conducătorii socialiști din toate țările lumii. Mergerea spre progres se face pe respect, pe încredere și sinceritate. Înălțarea omului, se urmărește să se facă atât materialicește, cât și moralmente. Această este un lucru capital în progresul omenesc.

Înșiși filosofi socialiști au scos în evidență acest lucru, prin scrierile lor. Iată bunăoară ce scrie socialistul englez I. Ramsay Macdonald: „Socialismul este hotărât să facă din mașină un instrument social, s'o pună în serviciul societății și să nu o lase mai departe ca armă de dominație... Considerațiunile morale sunt acele care trebuie să determine forma organizației sociale și ca urmare se cuvine să punem capăt întrebunțării antisociale a forțelor mecanice, înainte ca ele să fi distrus cu totul instituțiile sociale, care alcătuiesc patrimoniul comun.

Statul socialist va găsi un sprijin prețios, într'o biserică care se va ocupa cu aceeași râvnă, de problemele morale ale vieții, ca și de dogmele religiei; într'o organizație familiară solidă servind deopotrivă nevoile sufletești ale oamenilor și interesele superioare ale colectivității. Individul la

rândul său va corespunde mai bine datoriiilor morale pe care această stare i le impune.

Ideia esențială pentru înțelegerea socialismului nu este așadar aceea a unei prăbușiri morale, ci a unei transformări organice; nu este aceea a unei refaceri radicale, ci a unei desăvârșiri treptate. Idealurile societății care se ridică, trebuiesc îndreptate pe căi noi și alimentate din izvoare mai limpezi și mai curate, cum sunt cele creștine.

Acelaș lucru îl afirmă în mod limpede și doctrinarul socialismului românesc C. Titel Petrescu, când spune: „Ca și creștinismul, socialismul s'a născut din nevoia adâncă de prefacere morală și socială a lumii. Învățăturile sublime aduse lumii de religia creștină formează în bună parte și comandamentele etice ale socialismului.

În cele 12 evanghelii și în special în predica de pe munte, sunt cuprinse atâtea învățături de pură și înaltă morală care dacă ar fi intrat în viața de toate zilele a oamenilor în gândirea și simțirea lor, omenirea n'ar fi cunoscut nici flagelul războiului și nici ura de moarte ce desbină încă și azi oamenii între ei.

Iubirea aproapelui, respectul dreptății altuia, ideia de pace între oameni, sunt puncte cardinale în viața indivizilor ca și a popoarelor...

Toată etica pozitivă creștină, alcătuește postulatul moral al socialismului*.

Biserica nu poate decât să ia act de aceste declarații, văzând că însuși doctrinarii socialismului recunosc că misiunea bisericii nu s'a terminat, că ea nu este a trecutului, ci mai ales a viitorului; ea își va face datoria și azi, ca și pe viitor, cu aceeași râvnă, pentru pacificarea și înfrățirea oamenilor, învățând principiile Evangheliei lui Hristos, temelii tuturor transformărilor sociale spre mai bine.

Aportul său benevol pus în slujba omenirii îl va aduce și de acum înainte cu aceeași însuflețire și nădejde că va conlucra cu statul, spre binele omenirii și spre lauda lui Dumnezeu.

Pr. Marin Ștețcu

Trăirea materială și trăirea spirituală

II.

Privită după cele două aspecte ale trăirii și judecată simțual, viața ar părea mai degrabă o povară, decât un ideal. Bunul dat de Dumnezeu, Creatorul, nu ar mai apărea ca o grație, ci va lua forma unei suferințe, la care a fost impus omul, odată cu creșterea sa. Atunci idealul spre care ar trebui să tindă

omul — cu toate aspirațiunile lui — ar deveni opac și fără niciun contur.

La asemenea concluzie au ajuns budhiștii după care viața omului este un lung șir de suferințe, cari trebuiesc anihilate prin *mortalizarea carnală* și prin a face imposibile de orice activitate organele sensoriale. În cazul acesta, *idealul fin l nu ar mai fi viața, ci înlăturarea suferinței prin moarte.*

Dar creștinismul se opune acestei teze. După concepția creștină, viața omului este un bun dat acestuia de Dumnezeu. Fiind o *donatiune divină*, viața se cere continuată. Omul nu poate să fie stăpânul absolut al vieții sale. Omul poate să-și conducă viața așa cum dorește, dar nu poate să o suprimă; poate să-i poruncească, dar nu poate să-i oprească mersul.

Nu acelaș lucru este în budhism. În timp ce creștinismul infirmă suprimarea vieții, budhismul o afirmă. *A suprima viața, a o înlocui prin moarte, este idealul cel mai înalt al concepției budhiste. A desăvârși viața, a o face să perpetueze și a o coordona spre o trăire spirituală, ca prin aceasta să primească germeii eternității, este idealul cel mai de preț al concepției creștine.*

Viața omului nu este un lung șir de suferințe, așa cum spune budhismul, ci suferința ia naștere din felul cum își trăește omul viața. Dacă viața omului este coordonată și trăită după legile adevărului, nu poate să fie o suferință care trebuie înlocuită prin moarte, ci un ideal care se cere să fie atins.

Faptul că viața pare o suferință, nu justifică nicidecât concepția că ea ne-a fost dată ca prin moarte să o înlăturăm. Dimpotrivă, suferința aparentă trebuie să trezească în om și mai mult dorul de viață. Numai cel ce suferă, poate prețui îndeajuns viața. Și de cele mai dese ori, numai suferința prilejuiește lucruri mari și minunate, care au o viabilitate mai potențată decât cele ce nu s'au născut în preajma suferințelor.

Ar fi o lașitate ca de frica suferinței să renunți la viață, în loc să cauți să faci față durerii și să găsești mijlocul de a o înlocui prin trăire, cu bucuria și liniștea fericirii.

Ori într'adevăr nu există fericire? Am mai afirmat — și-au mai afirmat și alții — că fericirea este posibilă. Depinde de om cum știe să o găsească. Câteodată omul trece pe lângă fericire și nu o simte, gustă din ea și nu o poate cunoaște.

Pentruce?

Pentrucă omul este sortit să sufere și să nu cunoască altceva decât suferința?

Nu! *Ci pentrucă omul nu știe pe ce căl trebuie să apuce ca să ajungă la fericire.*

Omul socotește fericirea ca un lucru pe care îl găsești în natură. Așa cum găsește în natură frumuseți de ordin fizic, bogății, omul crede că poate găsi și fericirea. Cu alte cuvinte el *materializează*

fericirea și caută să și-o apropie prin materie. Omul consideră fericirea ca o entitate fizică, ce poate fi pricepută prin organele sensoriale. Dar fericirea nu cade sub simțuri. Ea este o entitate spirituală și numai cel ce trăiește spiritual viața poate să o găsească și să și-o apropie.

Cine caută fericirea în materie nu o va găsi niciodată. Cine o caută însă în afara materiei, în *duh și adevăr* o poate găsi cu adevărat și poate să și-o însușiască pe deplin.

Dar pentru aceasta omul trebuie să trăiască după legile spiritului și nu după cele ale trupului. Pentru că numai trăirea spirituală este o trăire deplină, pe când cea materială este una relativă și care — cum am spus — își are un sfârșit.

Diaconul M.

Informațiuni

■ **Dorim tuturor colaboratorilor și cititorilor revistei noastre anul nou fericit și la mulți ani.**

■ **SĂRBĂTORILE NAȘTERII DOMNULUI** au fost prăznuite la Arad în aceeași atmosferă tradițională de bucurie și măreție sufletească. La biserica catedrală, atât în prima cât și în cea de a doua zi de Crăciun, sf. Liturghie a fost slujită de Prea Sfințitul Episcop Andrei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. În decursul sf. Liturghii din prima zi de Crăciun, P. S. Sa a predicat și a hirotesit întru arhimandrit pe P. C. Părinte Iulian Nicoară, starețul sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog, iar pe diaconul P. Dârlea l-a hirotonit întru preot. În ziua II a predicat Pr. D. Tudor. Răspunsurile liturgice au fost date de corul "Armonia" de sub conducerea d-lui Alex. Șerban și de corul armatei de sub conducerea d-lui Căpitan I. R. Botto.

■ **SF. SINOD PERMANENT AL BISERICII ORT. ROMÂNE** în ședința sa din 4 Decembrie 1945, a acordat rangul de Arhimandrit P. C. Protosinghel Iulian Nicoară, starețul Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog. Urăm noului Arhimandrit ca bunul Dumnezeu să l'învrednicească a folosi noul rang spre binele Bisericii noastre și spre cât mai mult folos spiritual pentru tagma din care I. P. C. face parte.

■ **DONAȚII.** În cursul anului 1945, credincioasa familie Dărăbuți — impiegat C. F. R. la gara Baia de Criș și familia Burcuman din Brad,

au dăruit bisericii noastre din Tiulești una Sfântă Evanghelie în suma de lei 180.000, iar credincioasa familie Nicolae Florea, — zis a Văcului din com. Tiulești a donat un rând de odăjdii bisericesti pentru sfințele slujbe, în valoare de lei 330.000.

Dumnezeu să i binecuvinteze cu harul său pentru donațiile făcute!

No 2666/1945

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de *protopresbiter al tractului Săvârșin și paroh la parohia Săvârșin I*, se publică concurs cu termen de 45 zile, dela prima publicație în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu aceste posturi sunt:

I. Dela protopopiat:

1. Indemnizația de protopop dela Stat și ajutorul dela Consiliul Eparhial.

2. Birul protopopesic, câte 100 kgr. porumb, dela preoții din protopopiat.

II. Dela parohie:

3. Dela parohia Săvârșin I, folosința unei sesiuni parohiale în suprafața de 30 jugh. cad. arător, în hotarul comunelor Andrei-Șaguna și Șotronea.

4. Folosința alor 12,5 jugh. pământ la deal, pădure, pășune și livadă de pomi, în hotarul comunei Săvârșin.

5. Folosința alor 3 jug. fânaț și arător în hotarul comunei Săvârșin, numit „Postolnic”.

6. Folosința unei grădini, fânaț $\frac{1}{2}$ jugh. în Vinești și un $\frac{1}{2}$ jugh. arător în Halaliș.

7. Birul parohial în uz.

8. Competința de lemne din pădurea urbarială și comună.

Protopresbiterul-paroh va suporta toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul său.

Reflectanții la acest post vor înainta cererile în termenul indicat, Consiliului eparhial din Arad, însoțite de documentele necesare, p.escrise în § ul 53 din Statutul Organic și prin concluzul Congresului Naț. Bis. Nr. 111-1888 și anume: să dovedească calificațiunea cerută pentru parohii de clasa primă, să producă diploma de bacalaureat de liceu și să dovedească că a implinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc și să distins prin zel și capacitate pe terenul bisericesc și cultural.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial în secțiuni unite, dela 26 Iulie 1945.

† ANDREI,

Episcop.

Tratan Cibian,

consilier ref. eparhial.

4-4